

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/17/2024
Identifikačné číslo spisu:	4416219197
Dátum vydania rozhodnutia:	30.04.2025
Meno a priezvisko:	Mgr. Renáta Gavalcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:4416219197.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Y., narodenej F., zastúpenej spoločnosťou Advokátska kancelária Timoranská & Štofková s. r. o., Nové Zámky, Pribinova 9, IČO: 36 813 401, proti žalovanej Slovenská republika, konajúca prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti SR, Bratislava, Račianska 71, IČO: 00 166 073, o zaplatenie sumy 16.065,86 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 5C/319/2016, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 25. októbra 2023 sp. zn. 25Co/47/2023, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a .

II. Žalobkyňa má voči žalovanej nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nové Zámky (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) medzitýmnym rozsudkom zo 06. júna 2019 č. k. 5C/319/2016-379 rozhodol tak, že nárok žalobkyne na náhradu škody uplatnenej v tomto konaní je čo do jeho základu voči žalovanej daný. Zároveň vyslovil, že o výške nároku na náhradu škody a o náhrade trov konania bude rozhodnuté v konečnom rozsudku. Svoje rozhodnutie právne zdôvodnil ustanoveniami § 1, § 2, § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 1 písm. a), ods. 2, § 9 ods. 1, 4, § 15 ods. 1, 2, § 17 ods. 1, 2, 3, 4 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, § 214 ods. 1, 2, 3 Civilného sporového poriadku.

1.1. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobkyňa sa domáha náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ktorá jej mala vzniknúť nesprávnym úradným postupom súdneho exekútora v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. EX 943/1997 na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 13Er/9/1998, spočívajúcom v nevedení zložených finančných prostriedkov na osobitnom účte súdneho exekútora a v nevykonaní rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľností, po schválení ktorého by bola uspokojená jej pohľadávka vymáhaná v predmetnom exekučnom konaní. Považoval za nesporné, že Okresný súd Nové Zámky schválil príklep udelený žalobkyni ako vydražiteľke súdnym exekútorom, a že doposiaľ rozvrh výťažku vykonaný nebol a žalobkyňa ako oprávnená nebola uspokojená žiadnym z iných spôsobov, a to napriek viac ako 10-ročnej exekúcii. Žalobkyňa bola na jednej strane vydražiteľkou dražených

nehnuteľností a na druhej strane bola a stále je aj v pozícii oprávnenej v exekučnom konaní. Skutočnosť, že žalobkyňa na dražbe získala za najvyššie podanie do svojho vlastníctva dražené nehnuteľnosti, sporné nebolo. Avšak napriek tomu, že dražba prebehla pred viac ako 10 rokmi, k vykonaniu zákonom požadovaného úkonu, a to k uskutočneniu rozvrhového pojednávania a následného samotného rozvrhu výťažku z dražby súdnym exekútorom v zmysle príslušných ustanovení § 154 a nasl. Exekučného poriadku nedošlo.

1.2. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s tvrdením žalovanej, podľa ktorej škoda, resp. právo na jej uplatnenie žalobkyni vznikne, až po preukázaní bezúspešného uplatnenia si bezdôvodného obohatenia priamo od súdneho exekútora W.. Považoval za nepochybné, že v dôsledku konania, resp. nekonania súdneho exekútora v exekučnej veci, nebola uspokojená pohľadávka patriaca žalobkyni. Pritom aj podľa písomného vyjadrenia terajšieho súdneho exekútora z 09. 05. 2019 by pohľadávka bola uspokojená z výťažku z dražby, pokiaľ by exekútor W.. A. dodržal zákonný postup a riadne rozvrh výťažku vykonal. Tým, že k uspokojeniu pohľadávky žalobkyne v exekučnom konaní nečinnosťou exekútora nedošlo, vznikla jej škoda, a to v rozsahu, v akom by v prípade dodržania zákonného postupu bola z rozvrhu výťažku uspokojená.

1.3. Za nesprávny úradný postup považoval to, že exekútor doposiaľ neurobil úkony podľa § 154 a nasl. Exekučného poriadku, t. j. úkony nasledujúce po vykonaní dražby. Dospel k záveru, že žalobkyni ďalšou nečinnosťou súdneho exekútora vznikla škoda tým, že doposiaľ nebola uspokojená jej pohľadávka, prípadne jej časť v exekučnom konaní, v ktorom vystupuje v pozícii oprávnenej. Exekúcia predajom nehnuteľností prebehla, exekútor mal vykonať rozvrh výťažku a následne z neho uspokojiť oprávnenú. Keďže tak neurobil, svojou nečinnosťou jej spôsobil škodu, za ktorú zodpovedá štát podľa citovaného zákona. Keďže doposiaľ pohľadávka žalobkyne nebola v exekučnom konaní uspokojená iným spôsobom, vzhľadom na dĺžku exekučného konania nie je možné aj na túto skutočnosť neprihliadať. Nakoľko počas tých dlhých rokov iný spôsob vymoženia pohľadávky v rámci exekúcie zvolený a následne úspešný nebol, a to ani potom, ako bola vec pridelená náhradníkovi, čo svedčí o tom, že tie nehnuteľnosti boli zrejme jediným relevantným majetkom povinných, zexekvovaním ktorého mohla byť žalobkyňa ako oprávnená uspokojená. Preto neobstoí tvrdenie žalovanej, že žalobkyňa môže byť uspokojená aj z iného majetku povinných v rámci exekúcie. Oprávnená dôvodne očakávala, že exekúcia na vymoženie jej pohľadávky bude riadne vykonaná, a že exekútor vykonávajúci exekúciu bude postupovať v súlade so zákonom. Mala právo na to, aby jej pohľadávka bola riadne a čo najskôr uspokojená v exekučnom konaní z majetku povinného, čo je základným princípom exekúcie. A to, že sa tak nestalo nečinnosťou exekútora - osoby, na ktorú bol prenesený výkon verejnej moci, za ktorého činnosť zodpovedná štát, nemôže byť na jej ťarchu.

1.4. K námietkam žalovanej, podľa ktorých škoda nevznikla, pokiaľ žalobkyňa nepreukázala, že sa svojho nároku neúspešne nedomáhala najskôr titulom bezdôvodného obohatenia od exekútora uviedol, že žalobkyňa si neuplatňuje nič, čo by si mohla uplatniť titulom bezdôvodného obohatenia voči exekútorovi. On sa na jej úkor neobohatil. Prijal síce od nej peniaze ako od vydražiteľky, ale za tie nadobudla nehnuteľnosť, tam k bezdôvodnému obohateniu nedošlo. Žalobkyňa sa domáha náhrady škody nečinnosťou súdneho exekútora, ktorý neurobil rozvrh výťažku a neuspokojil jej pohľadávku. Nepostupoval v súlade s exekučným poriadkom a svojím konaním, resp. nekonaním zapríčinil stav, kedy nie je možné, aby bola žalobkyňa ako oprávnená uspokojená v exekučnom konaní z výťažku z dražby, ktorá práve za účelom uspokojenia jej pohľadávky, resp. jej časti, bola vykonaná. Preto žalobkyni vznikol nárok na náhradu škody a nie nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Vzhľadom na uvedené o základe nároku žalobkyne na náhradu škody rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto medzitýmného rozsudku s tým, že o výške nároku na náhradu škody a o náhrade trov konania bude rozhodnuté v konečnom rozsudku.

2. Krajský súd v Nitre (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“), na odvolanie žalovanej, rozsudkom zo 16. decembra 2020 sp. zn. 25Co/226/2019 medzitýmný rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

3. Najvyšší súd SR uznesením z 28. februára 2023 sp. zn. 2Cdo/85/2021, na dovolanie žalovanej, uvedený rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, nakoľko krajský súd postupoval v rozpore so znením ustanovenia § 204 CSP, čím sa odchýlil od jeho znenia. Rovnako krajský súd rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP), na ktorom by sa strany sporu mali právo

k predmetnému dôkazu vykonanému v odvolacom konaní vyjadriť. Na základe uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že v dôsledku nesprávneho procesného postupu odvolacieho súdu tak došlo k porušeniu práv žalovanej na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP).

4. Odvolací súd následne rozsudkom z 25. októbra 2023 sp. zn. 25Co/47/2023 medzitýmny rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

4.1. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí konštatoval, že súd prvej inštancie rozhodol medzitýmnym rozsudkom dôvodiac hospodárnosťou konania, keďže dospel k záveru, že nejaká škoda žalobkyni vznikla, že jej ju spôsobil exekútor svojou nečinnosťou, a že za túto škodu zodpovedá žalovaná. Z dokazovania však zatiaľ nemal zrejmy rozsah škody, pretože nebol vykonaný rozvrh výťažku podľa exekučného poriadku. Preto vyslovil názor, že pre výpočet sumy, v ktorej by v prípade vykonania rozvrhu bola žalobkyňa uspokojená, t. j. pre výpočet rozsahu skutočnej škody predstavujúcej to, o čo žalobkyňa prišla nečinnosťou exekútora, bude potrebovať ďalšiu súčinnosť súdneho exekútora. Ustálil, že právny základ nároku na náhradu škody je daný s poukazom na zákon o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú v tomto prípade nečinnosťou súdneho exekútora JP. Preto o základe nároku žalobkyne rozhodol medzitýmnym rozsudkom. Čo sa týka ustálenia výšky škody, aj z hľadiska hospodárnosti konania, k tejto pristúpi až po právoplatnosti medzitýmneho rozsudku. Podľa názoru odvolacieho súdu procesným postupom súdu prvej inštancie nebolo žalovanej znemožnené, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva, ani nedošlo k porušeniu práva žalovanej na spravodlivý proces. Naopak vydanie medzitýmneho rozsudku a tým vyriešenie otázky danosti základu uplatneného nároku, umožní žalovanej v ďalšom priebehu konania uplatňovať prostriedky procesnej obrany smerujúce proti žalobou požadovanej výške nároku na náhradu škody. Keďže odvolací súd nezistil namietanú vadu konania, pristúpil k meritórnemu prejednávaniu veci.

4.2. Odvolací súd tiež opätovne dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne. Súd prvej inštancie v danej veci považoval za nesprávny úradný postup skutočnosť, že súdny exekútor JUDr. K. A. neurobil úkony podľa § 154 a nasl. Exekučného poriadku, ktoré nasledujú po vykonaní dražby. Dospel k záveru, že žalobkyni nečinnosťou súdneho exekútora vznikla škoda tým, že v dôsledku porušenia uvedených povinností súdnym exekútorom doposiaľ nebola uspokojená jej pohľadávka, prípadne jej časť v exekučnom konaní, v ktorom vystupuje v pozícii oprávnenej. Stalo sa tak nečinnosťou súdneho exekútora ako osoby, na ktorú bol prenesený výkon verejnej moci, za ktorého činnosť zodpovedá štát, za ktorý koná Ministerstvo spravodlivosti SR (§ 4 ods. 1 písm. a) bod 3. zákona č. 514/2003 Z. z.).

4.3. Žalovaná v odvolaní ďalej tvrdila, že žalobkyňa sa nemôže domáhať náhrady škody od štátu, pokiaľ jej prislúcha právo na vydanie bezdôvodného obohatenia (alebo obdobného nároku) od tretej osoby. S uvedeným tvrdením sa odvolací súd nestotožnil. K tomu poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 8. augusta 2012 sp. zn. 6MCdo/4/2011, ktoré bolo zverejnené v Zbierke stanovísk NS a súdov SR č. 5/2013 pod číslom 67. Uvedené rozhodnutie je plne aplikovateľné aj na danú vec, v ktorej rovnako ide o nárok zo vzťahu zodpovednosti exekútora za škodu spôsobenú účastníkovi konania podľa § 33 ods. 1 Exekučného poriadku. Navyše žalobkyňa už svoj nárok nemôže uplatňovať voči exekútorovi, keďže jeho funkcia zanikla a svoj nárok si voči fyzickej osobe JUDr. K. A. uplatnila v konkurze prihláškou. Z uvedených dôvodov odvolací súd, zhodne so súdom prvej inštancie, dospel k záveru, že nárok zo zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom súdneho exekútora, je čo do základu daný. Keďže aj v danej veci žalobkyňa prihlásila svoju pohľadávku do konkurzu, čím došlo k uplatneniu jej nároku voči fyzickej osobe W.. K. A., pričom konkurz bol zrušený pre nedostatok majetku, stal sa nárok žalobkyne voči W.. K. A. nevymáhateľný. Z uvedených dôvodov odvolací súd, zhodne so súdom prvej inštancie, dospel k záveru, že nárok žalobkyne voči žalovanej na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je daný. Na uvedenom závere nič nemenia rozhodnutia, na ktoré žalovaná poukázala v odvolaní (Najvyšší súd SR sp. zn. 4Cdo/199/2005, Ústavný súd SR sp. zn. II. ÚS 165/2012, NS SR sp. zn. 4Cz/110/84 a sp. zn. 1MCdo/8/2007, nález ÚS SR sp. zn. III. ÚS 361/2009).

4.4. K tvrdeniu žalovanej, podľa ktorého pokiaľ nie je exekučné konanie sp. zn. EX 379/2002 ukončené, bolo predčasné uvažovať o vzniku škody, odvolací súd uvádza, že prebiehajúce exekučné konanie nemá na predmetný nárok žiadny vplyv. V rámci exekučného konania sa speňažuje majetok povinného rôznymi spôsobmi a z výťažku tohto speňaženia sa uspokojuje pohľadávka oprávneného. Povinného

majetok však nie je možné opakovane zaťažovať výkonom exekúcie len preto, že súdny exekútor pri nej nesplnil svoje povinnosti, a teda požadovať, aby povinný plnil záväzok, ktorý už mal byť splnený, prípadne splnený aspoň čiastočne, z výťažku dražby jeho majetku. Tvrdenie žalovanej, podľa ktorého žalobkyňa môže byť uspokojená v rámci konkurzného konania z výťažku zo speňaženia majetku JUDr. A. je vzhľadom na zistenie odvolacieho súdu o zrušení konkurzu z dôvodu, že konkurzná podstata nepokryje jeho náklady, neopodstatnené. S tvrdením žalovanej, podľa ktorého keď si žalobkyňa nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia neuplatnila voči súdnemu exekútorovi v čase, keď ešte konkurzné konanie neprebiehало, svojim nekonaním zavinila bezúspešnosť domáhania sa vydania bezdôvodného obohatenia od subjektu, ktorý sa na jej úkor obohatil, sa odvolací súd nestotožnil. Nie je možné prijať záver, že žalobkyňa si nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia neuplatnila voči súdnemu exekútorovi v čase, keď ešte konkurzné konanie neprebiehало, preto svojím nekonaním zavinila bezúspešnosť domáhania sa vydania bezdôvodného obohatenia. Nie je možné prijať záver, že žalobkyňa nevykonala včas úkony potrebné na uplatnenie svojho nároku voči JUDr. K. A., keďže po právoplatnom schválení príklepu uznesením Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 08. 04. 2010 č. k. 13Er/9/1998-24 právoplatným dňa 22. 04. 2010, v spojení s opravným uznesením zo dňa 16. 01. 2015 č. k. 13Er/9/1998-37 a v spojení s opravným uznesením zo dňa 26. 04. 2016 č. k. 13Er/9/1998-63, zisťovala stav exekúcie u W.. I. (náhradníka za W.. K. A.), následne zisťovala stav majetku W.. K. A., a bezprostredne potom podala žalobu v tejto veci.

4.5. S námietkou žalovanej, že súd prvej inštancie sa pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu nezaoberal trestnou zodpovednosťou súdneho exekútora, ktorý neuskutočením rozvrhového pojednávania, nevyplatením výťažku z dražby a ponechaním si týchto prostriedkov pre vlastnú spotrebu, nekonal ako orgán verejnej moci a ani v rámci činnosti štátneho orgánu, ale sledoval výlučne vlastné záujmy, preto nemôže byť zodpovedná za jeho konanie, resp. opomenutie, ale len za tie nesprávne úradné postupy, ktoré vyplývajú z činnosti spojenej s výkonom právomoci súdneho exekútora ako štátneho orgánu, sa odvolací súd nestotožnil. Z obsahu spisu totiž vyplývajú skutočnosti, ktoré by potvrdzovali tvrdenie žalovanej o trestnej zodpovednosti W.. K. A., ako súdneho exekútora, ani W.. K. A., ako fyzickej osoby, za konanie v súvislosti s danou vecou. Hoci to žalovaná tvrdila, v tomto smere nepredložila konkrétne dôkazy o začatí trestnom stíhaní, či o podaní obžaloby.

4.6. Žalovaná ďalej namietala, že nemôže byť zodpovedná za konanie, resp. opomenutie súdneho exekútora, ale len za tie nesprávne úradné postupy, ktoré vyplývajú z jeho činnosti spojenej s výkonom právomoci súdneho exekútora ako štátneho orgánu. V danej veci však súd prvej inštancie považoval za nesprávny úradný postup skutočnosť, že súdny exekútor W.. K. A. neurobil úkony podľa § 154 a nasl. Exekučného poriadku, ktoré nasledujú po vykonaní dražby, a na tomto skutkovom základe dospel k záveru, že žalobkyni nečinnosťou súdneho exekútora vznikla škoda tým, že v dôsledku porušenia uvedených povinností súdnym exekútorom doposiaľ nebola uspokojená jej pohľadávka, prípadne jej časť v exekučnom konaní, v ktorom vystupuje v pozícii oprávnenej. Keďže sa tak stalo nečinnosťou súdneho exekútora, ako osoby, na ktorú bol prenesený výkon verejnej moci, za ktorého činnosť zodpovedá štát, za ktorý koná Ministerstvo spravodlivosti SR (§ 4 ods. 1 písm. a) bod 3. zákona č. 514/2003 Z. z.), medzitýmny rozsudkom rozhodol, že nárok žalobkyne na náhradu škody je čo do jeho základu daný. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý medzitýmny rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

5. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie podľa § 420 písm. f), § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP.

5.1. Dovolateľka namieta, že odvolací súd rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6MCdo/4/2011 aplikoval aj napriek odkazu žalovanej na judikatúru týkajúcu sa prednosti domáhania sa vydania bezdôvodného obohatenia od súdneho exekútora prezentovanú najmä nálezom Ústavného súdu SR, sp. zn. II. ÚS 165/2012, pričom s predmetným nálezom Ústavného súdu SR nebolo vôbec rozhodnutie Najvyššieho súdu SR v odôvodnení napadnutého rozsudku konfrontované. Odvolací súd sa pri aplikácii predmetného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR nevysporiadal ani s jeho skutkovým stavom. V danej veci išlo o prípad, keď po zastavení exekučného konania, súdny exekútor oprávnenému nevyúčtoval, ani nevrátil preddavky na odmenu a náhradu jeho hotových výdavkov, ktoré mu oprávnený zaplatil. Predmetom vydania bezdôvodného obohatenia nemala byť odmena exekútora, ale plnenie vymožené v rámci exekučného konania určené pre uspokojenie nárokov veriteľov, nie samotného exekútora.

5.2. Odvolací súd z pohľadu posudzovania bezúspešnosti vymáhania nároku od JUDr. A., prijíma zo zisteného skutkového stavu nelogické závery. Žalovaná v konaní namietala, že aj v prípade skončenia konkurzného konania, v ktorom by nedošlo k uspokojeniu pohľadávky žalobkyne, by zodpovednosť žalovanej za škodu bolo potrebné skúmať aj vo svetle toho, či k nevykonalosti tohto plnenia od súdneho exekútora nedošlo zavinením žalobkyne, ktorá si nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia neuplatnila riadne a včas. Žalobkyňa do roku 2018, t. j. 8 rokov mala nepochybne čas uplatniť hmotnoprávnym úkonom svoj nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, čo nezrealizovala a tým podľa názoru žalovanej sama prispela k nevymáhateľnosti pohľadávky. Neobstoí preto záver odvolacieho súdu, ktorý zisťovanie stavu exekúcie v roku 2016, t. j. 9 rokov od vykonania dražby a 6 rokov od schválenia príklepu, považoval za relevantný pre ospravedlnenie priam ukážkovej nečinnosti zo strany žalobkyne.

5.3. Súd záverom o nesprávnom úradnom postupe spočívajúcom v nevykonaní úkonov podľa § 154 Exekučného poriadku odignoroval námietku žalovanej, že je nevyhnutné si uvedomiť, že samotným vykonaním rozvrhového pojednávania by automaticky nebol žalobkyni vyplatený výťažok z dražby, ale muselo by medzitým dôjsť k právoplatnému schváleniu rozvrhu exekučným súdom a až po tomto právoplatnom schválení a súčasnom nevyplatení doposiaľ neznámej sumy z dražby žalobkyni, by bolo eventuálne možné hovoriť, že vznik škody by mohol byť v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom súdneho exekútora. Žalovaná zdôraznila aj tú skutočnosť, že súd v tu prejednávanej veci si nemôže abstrahovať právomoc exekučného súdu a realizovať „simuláciu“ rozvrhového pojednávania, ako aj ďalších nadväzujúcich rozhodnutí, a tak určiť výšku majetkovej škody žalobkyne, bez účasti ostatných subjektov, ktorým prislúchajú oprávnenia účastníka exekučného konania vyplývajúce z Exekučného poriadku. Odvolací súd uviedol, že táto skutočnosť nemá na predmetný nárok žiadny vplyv. Takýto názor súdu nereagujúci na uvedenú námietku žalovanej, žalovaná považuje za prejav arbitrárnosti. Taktiež žalovaná má za to, že kým k úkonom (rozvrh výťažku, schválenie rozvrhu) nedošlo, žalobkyni nevzniklo právo na vyplatenie výťažku v exekúcii, a teda jeho nevyplatením, ani nemohla žalobkyni vzniknúť škoda. Škoda mohla žalobkyni vzniknúť len v prípade, že by bol vydaný rozvrh výťažku z dražby, ten by bol schválený exekučným súdom a zo strany súdneho exekútora by nedošlo k vyplateniu výťažku z dražby. Len v takom prípade by bolo možné uvažovať o vzniku škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom súdneho exekútora spočívajúcej v nevyplatení finančných prostriedkov. O takú situáciu v uvedenej veci ale nešlo. Napriek tomu súdy rozhodli o tom, že základ nároku je daný, teda vec nesprávne právne posúdili (§ 421 ods. 1 CSP).

5.4. Žalovaná v konaní tiež zdôrazňovala, že súdny exekútor, ktorý výťažok z dražby neponechal svojmu náhradníkovi, týmto postupom v predmetnom exekučnom konaní sledoval svoje vlastné záujmy, a preto za spôsobenú škodu zodpovedá priamo súdny exekútor a nie žalovaná. Ide totiž o zjavný exces z výkonu jeho právomocí a jeho konanie tak nie je možné považovať za nesprávny úradný postup pri výkone exekúcie (verejnej moci), za ktorý by mala zodpovedať žalovaná. Žalovaná má za to, že v tomto smere bolo nepochybne úlohou súdov aj s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 6Cdo/27/2016, zistiť, aké záujmy sledoval JUDr. A., ktorý svojím konaním mal podľa žalobkyne spôsobiť škodu. Žalovaná v tejto časti namietala, že odvolací súd neodôvodnene odmietol posúdiť konanie súdneho exekútora ako exces, hoci skutočnosť jeho konania vo vlastnom záujme medzi stranami sporná nebola a zároveň nelogicky uzavrel, že škoda žalobkyni nevznikla tým, že náhradník súdneho exekútora nemal k dispozícii finančné prostriedky, hoci len a jedine táto skutočnosť mala potenciál byť príčinou vzniku škody v podobe nevyplatenia týchto prostriedkov. Inak povedané, ak by nimi náhradník súdneho exekútora disponoval a z akéhokoľvek dôvodu by ich žalobkyni nevyplatil, tieto by stále existovali a nemohli by predstavovať „majetkovú škodu“.

5.6. Daná skutková situácia sa dala právne posúdiť výlučne ako exces súdneho exekútora, čo zároveň vylučuje možnosť prijatia záveru o nesprávnom úradnom postupe orgánu verejnej moci. V prípade excesu zodpovedá za škodu iba súdny exekútor, čo napokon odvolací súd ani v napadnutom rozhodnutí nespochybnil. Ak odvolací súd napriek tomu potvrdil, že základ nároku je daný, nesprávne vec právne posúdil. Otázka excesu súdneho exekútora, resp. orgánu verejnej moci, ktorá by vylučovala zodpovednosť štátu za škodu v zmysle osobitných predpisov, nebola v doposiaľ známej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešená, žalovaná preto podáva dovolanie i podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

5.7. Dovolateľka poukázala na rozhodnutia sp. zn. 5Cdo/80/2007, 2MCdo/1/2017, 4Cdo/194/2017, 1Cdo/76/2008, 5Cdo/160/2014, 4Cdo/358/2013, 4Cdo/2/2018, 4Cdo/176/2020, 5Obdo/5/2011 a

žalovaná zastáva názor, že v právnej veci žalobkyne neboli splnené podmienky na vydanie medzitýmneho rozsudku súdom prvej inštancie v podobe konštatovania danosti základu nároku, a následne ani na jeho potvrdenie odvolacím súdom, nakoľko vznik majetkovej škody nebol v konaní žalobkyňou preukázaný, resp. otázka vzniku majetkovej škody nebola spoľahlivo zistená a správne právne posúdená, a teda nemohlo byť rozhodnuté o existencii základu nároku vo vzťahu k majetkovej škode. Argumentácia žalovanej o prednosti práva na vydanie bezdôvodného obohatenia reflektovala rozsiahlu rozhodovaciu činnosť najvyšších súdnych autorít SR, ako rozhodnutia NS SSR sp. zn. 4Cz/110/84 a NS SR sp. zn. 4Cdo/199/2005, sp. zn. 4MCdo/3/2014, sp. zn. 6Cdo/27/2016 a sp. zn. 6Cdo/9/2016, sp. zn. 6Cdo/184/2018 alebo sp. zn. 1Cdo/128/2019, sp. zn. 8Cdo/88/2017. V zmysle tejto judikatúry, nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia je potrebné uplatniť pred nárokom na náhradu škody, keďže až poškodeným nezavinená nevykonalosť bezdôvodného obohatenia je škodou. V tejto súvislosti, ak súd prvej inštancie za daného stavu rozhodol o danosti nároku žalobkyne na náhradu majetkovej škody a odvolací súd medzitýmny rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil, je zrejmé, že súdy oboch inštancií rozhodli v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu, keďže vznik nároku žalobkyne na náhradu majetkovej škody nebol preukázaný (z dôvodu zavinenia bezúspešnosti domáhania sa vydania bezdôvodného obohatenia ale i z dôvodu nerealizácie úkonov exekučného konania, ktoré by konštituovali žalobkyni nárok na vyplatenie akejkoľvek sumy z výťažku z dražby), a teda nebolo možné rozhodnúť o opodstatnenosti základu tohto nároku žalobkyne.

5.8. Žalovaná navrhuje, aby dovolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

6. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedla, že sa nestotožňuje s názorom žalovanej, že o výške škody nie je možné rozhodnúť bez existencie príslušných rozhodnutí v exekučnom konaní a že len tieto rozhodnutia by boli základom pre určenie výšky škody. Je nesporné, že nevykonanie rozvrhu je porušením zákona - Exekučného poriadku, že je nesprávnym úradným postupom, je tiež nesporné, že súdny exekútor nemal finančné prostriedky na to, aby rozvrh urobil a teda pokiaľ nemá čo rozvrhnúť, nedá sa ani v budúcnosti očakávať vykonanie rozvrhového pojednávania. V zmysle takéhoto náhľadu na vec, aký prezentuje žalovaná, by si žalobkyňa nemohla nárok na náhradu škody uplatniť v podstate za žiadnych okolností, čím by žalobkyni bolo právo na uplatnenie jej nárokov odopreté. Nie je však pravdou, že sa výška škody nedá bez uskutočnenia rozvrhového pojednávania ustáliť, pretože je možné vypočítať presnú sumu, ktorá by pri zákonnom postupe žalobkyni prináležala, a to aj s prihliadnutím na náklady exekučného konania a aj na nároky iných veriteľov, ktoré by prípadne predchádzali nároku žalobkyni, alebo by mali byť uspokojené v exekúcii spolu s nárokom žalobkyne.

6.1. Pokiaľ ide o samotný vznik nároku náhradu škody a škody ako takej, žalobkyňa má za to, že skutočnosť, že exekučné konanie pod EX 379/2002 stále prebieha, nemá vo vzťahu k žalobkyňou uplatnenému nároku žiadnu relevanciu. Svoje tvrdenie odôvodňuje žalobkyňa najmä tým, že žalobkyni malo byť poskytnuté plnenie z výťažku zo speňaženia nehnuteľnosti dražbou uskutočnenou odvolaným exekútorom JUDr. A. a v tejto súvislosti malo byť vykonané rozvrhové pojednávanie a následne uskutočnené uspokojenie pohľadávky žalobkyne, čo sa však nestalo. Je jednoznačne preukázané, že by sa nevedela voči súdnemu exekútorovi úspešne domáhať vydania bezdôvodného obohatenia. Vedenie takéhoto konania voči JUDr. A. za skutkového stavu, ktorý bol preukázaný by neprimerane a nespravodlivo zaťažovalo žalobkyňu, keď je vopred zrejmé, že výsledok tohto konania, a teda uspokojenie jej pohľadávky JUDr. A. bolo nereálne a pritom by bolo spojené s márne vynaloženými nákladmi. Žalobkyňa je toho názoru, že žalovaný si nesprávne a v rozpore s účelom sledovaným zákonom č. 514/2003 Z. z. vysvetľuje dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a zodpovednosť štátu za škodu poníma len v prospech záujmov štátu avšak v hrubom nepomere k záujmom žalobkyne ako poškodenej. Žalobkyňa navrhuje, aby dovolací súd dovolanie žalovanej zamietol a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

7. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na odôvodnenie uvedeného záveru dovolací súd uvádza nasledovné:

8. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

9. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť, z čoho konkrétne vyvodzuje prípustnosť dovolania a v spojitosti s tým označiť v dovolaní náležitým spôsobom tiež dovolací dôvod. V dôsledku spomenutej viazanosti neskúma dovolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

10. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10.1. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; jeho integrálnou súčasťou je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti jeho strán, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia a na jeho riadne odôvodnenie, zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

10.2. Porušením práva na spravodlivý proces v zmysle uvedeného ustanovenia zákona treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

11. Pretože dovolateľka namietala nedostatočné odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu, dovolací súd pristúpil k posúdeniu argumentačnej udržateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu z pohľadu, či napĺňa záruky garantujúce, že výkon spravodlivosti v danom prípade nie je arbitrárny (svojvoľný), a či je zachované právo dovolateľky na riadne odôvodnenie rozhodnutia.

12. Ústavný súd Slovenskej republiky vo viacerých svojich rozhodnutiach, aktuálne napr. v uznesení sp. zn. III. ÚS 44/2022 zo dňa 27. januára 2022 uviedol, že arbitrárnosť sa v zásade môže prejavovať vo dvoch podobách. Procesná arbitrárnosť je hrubým alebo opakovaným porušením zásadných ustanovení právnych predpisov upravujúcich postup orgánu verejnej moci, hmotnoprávna (meritórna) arbitrárnosť sa prejavuje ako extrémny nesúlad medzi právnym základom pre rozhodovanie veci a závermi orgánu verejnej moci, ktoré sú vo vzťahu k tomuto právnemu základu neobhájiteľné všeobecne akceptovateľnými výkladovými postupmi (II. ÚS 576/2012). Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že arbitrárnosť (i zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí) všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislosti ich právnych argumentov a skutkových okolností prejednávanych prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (napr. IV. ÚS 115/03). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak sa zistí taká interpretácia a aplikácia právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej

logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

13. K námietkam dovolateľky týkajúcim sa nedostatkov odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu treba uviesť, že právo na istú kvalitu súdneho konania, ktorého súčasťou je aj právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v sebe zahŕňajú aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/2006). Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi strán významnými pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07, obdobne Kraska c/a Švajčiarsko z 29. apríla 1993, Séria A, č. 254-B, str. 49, § 30). Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

14. Z obsahu dovolania vyplýva, že žalovaná namietala nepreskúmateľnosť a nedostatočnosť dôvodov odvolacieho rozhodnutia, pričom najmä poukazovala na to, že:

a/ pri argumentácii žalovanej (ohľadom toho, že žalobkyňa sa nemôže domáhať náhrady škody od štátu, pokiaľ jej prislúcha právo na vydanie bezdôvodného obohatenia), odvolací súd rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6MCdo/4/2011 aplikoval aj napriek odkazu žalovanej na judikatúru týkajúcu sa prednosti domáhania sa vydania bezdôvodného obohatenia od súdneho exekútora prezentovanú najmä nálezom Ústavného súdu SR, sp. zn. II. ÚS 165/2012, pričom pri aplikácii predmetného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR nevysporiadal ani s jeho skutkovým stavom;

b/ je nevyhnutné si uvedomiť, že samotným vykonaním rozvrhového pojednávania by automaticky nebol žalobkyni vyplatený výťažok z dražby;

c/ súd v tu prejednávanvej veci si nemôže aťahovať právomoc exekučného súdu a realizovať „simuláciu“ rozvrhového pojednávania, a tak určiť výšku majetkovej škody žalobkyne;

d/ súdny exekútor, ktorý výťažok z dražby neponechal svojmu náhradníkovi, týmto postupom v predmetnom exekučnom konaní sledoval svoje vlastné záujmy, a preto za spôsobenú škodu zodpovedá priamo súdny exekútor a nie žalovaná.

15. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu znátočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Prvoinštančné a odvolacie konanie tvoria z hľadiska jeho predmetu jeden celok (m. m. IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09). Podľa názoru dovolacieho súdu odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu v spojení s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 393 ods. 2 CSP a § 220 ods. 2 CSP z hľadiska formálnej štruktúry a obsahuje aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok. Z odôvodnení oboch rozhodnutí sú zrejme právne úvahy odvolacieho aj okresného súdu, ktoré viedli k prijatiu konečného záveru. Súd prvej inštancie spolu s odvolacím súdom uviedli, čo je predmetom konania, aké skutočnosti tvrdili sporové strany, z ktorých vykonaných dôkazov vychádzali, ako ich vyhodnotili, jasne a zrozumiteľne vysvetlili, ktoré skutočnosti vzali za preukázané, teda z akého skutkového stavu veci vychádzali, ktoré ustanovenia zákona aplikovali a ako vec právne posúdili, a zároveň sa vysporiadali s podstatnými vyjadreniami a námietkami strán konania.

16. Čo sa týka námietky a/, odvolací súd sa zrozumiteľne vo svojom rozhodnutí (bod 24.1.) vyjadril, že „Uvedené rozhodnutie je plne aplikateľné aj na danú vec, v ktorej rovnako ide o nárok zo vzťahu zodpovednosti exekútora za škodu spôsobenú účastníkovi konania podľa § 33 ods. 1 Exekučného

poriadku. Navyše žalobkyňa už svoj nárok nemôže uplatňovať voči exekútorovi, keďže jeho funkcia zanikla a svoj nárok si voči fyzickej osobe W.. K. A. uplatnila v konkurze prihláškou. Z uvedených dôvodov odvolací súd, zhodne so súdom prvej inštancie, dospel k záveru, že nárok zo zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom súdneho exekútora, je čo do základu daný. Z rovnakého dôvodu nie je možné v danej veci aplikovať rozhodnutia, na ktoré žalovaná poukázala v odvolaní a podľa ktorých nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia je potrebné uplatniť pred nárokom na náhradu škody. V danej veci totiž žiadny iný zodpovedný subjekt, voči ktorému by si žalobkyňa mohla uplatniť nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia neexistuje."

16.1. Odvolací súd taktiež poukázal na následné rozhodnutia vydané súdmi v uvedenej veci, a to rozsudok Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 4C/208/2014, rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 8Co/246/2019 a rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/111/2022. Keďže aj v danej veci žalobkyňa prihlásila svoju pohľadávku do konkurzu, čím došlo k uplatneniu jej nároku voči fyzickej osobe W.. K. A., pričom konkurz bol zrušený pre nedostatok majetku, stal sa nárok žalobkyne voči JUDr. K. A. nevymáhateľný. Z uvedených dôvodov odvolací súd, zhodne so súdom prvej inštancie, dospel k záveru, že nárok žalobkyne voči žalovanej na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je daný. Preto odvolací súd dospel k záveru, že na uvedenom závere nič nemení ani rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 165/2012, pričom z rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 5Cdo/111/2022 vyplýva, že žalovaná v uvedenej veci vo svojom dovolaní taktiež namietala rozhodnutím sp. zn. II. ÚS 165/2012.

17. Dovolací súd taktiež uvádza, že k námietke b/ sa odvolací súd taktiež relevantným spôsobom vyjadril (bod 24.4.), keď konštatoval, že „Hoci odvolací súd nespochybňuje tvrdenie žalovanej, podľa ktorého vykonaním rozvrhového pojednávania by automaticky nebol žalobkyni vyplatený výťažok z dražby, ale muselo by medzitým dôjsť k právoplatnému schváleniu rozvrhu exekučným súdom, dodáva však, že v danej veci exekučný súd nemal čo schvaľovať, keďže exekútor rozvrhové pojednávanie a rozvrh výťažku nevykonával, hoci mu to ukladá ustanovenie § 154 a nasl. Exekučného poriadku a po zániku svojej funkcie už vykonať ani nemôže. Potom je potrebné prisvedčiť záveru súdu prvej inštancie, podľa ktorého žalobkyni nečinnosťou súdneho exekútora vznikla škoda."

18. Odvolací súd sa vo svojom rozhodnutí v bode 24.6. riadne zaoberal aj námietkou c/, kde uviedol, že „... nespochybňuje, že Krajský súd v Nitre v uznesení sp. zn. 9Co/89/2022 uviedol, že výsledok rozvrhového konania má pre rozhodnutie vo veci samej relevantný význam a potvrdil prvoinštančné uznesenie o prerušení konania do skončenia rozvrhového pojednávania v exekučnej veci, a to rozvrhového pojednávania o výťažku z dražby. Avšak zo skutkových okolností prejednávanej veci jednoznačne vyplýva, že pôvodný exekútor JUDr. K. A. si nesplnil povinnosť podľa K. poriadku a neodovzdal ustanovenému náhradníkovi finančné prostriedky tvoriace výťažok z dražby v exekučnej veci EX 943/1997. Z tohto dôvodu ustanovený náhradník súdny exekútor W.. I. nemôže zvoliť rozvrhové pojednávanie, vykonať rozvrh výťažku, a tento predložiť na schválenie exekučnému súdu, pretože následne by nebol schopný splniť povinnosť vyplatiť prikázané sumy oprávneným osobám v zákonom stanovenej lehote. Podľa názoru dovolacieho súdu pokiaľ nie je možné realizovať rozvrh výťažku, pretože nie sú finančné prostriedky, ktoré by mohli byť prikázané oprávneným osobám, nie je možné ani zotrvať na formálnej požiadavke uskutočnenia rozvrhového pojednávania a schválenia rozvrhu výťažku súdom. Nevykonanie rozvrhového pojednávania o výťažku dražby v danej veci však nemá relevantný vplyv na rozhodnutie súdu prvej inštancie medzitýmnym rozsudkom o tom, že nárok na náhradu škody voči žalovanej je čo do základu daný."

19. Rovnako sa odvolací súd dostatočným spôsobom zaoberal v bode 24.5. svojho rozhodnutia aj námietkou d/ dovolateľky, kde konštatoval, že „za exces je možné považovať konanie súdneho exekútora, ktorým vybočil z rámca plnenia svojich povinností uložených najmä Exekučným poriadkom, nie je však vylúčené, že aj inými právnymi predpismi, a v dôsledku ktorého vznikla škoda účastníkovi exekučného konania, prípadne inej zúčastnenej osobe. Žalovaná za takéto konanie považovala skutočnosť, že súdny exekútor finančné prostriedky získané vykonaním dražby zužitkoval pre vlastnú potrebu, a preto zodpovedá sám. V danej veci však súd prvej inštancie považoval za nesprávny úradný postup skutočnosť, že súdny exekútor JUDr. K. A. neurobil úkony podľa § 154 a nasl. Exekučného poriadku, ktoré nasledujú po vykonaní dražby, a na tomto skutkovom základe dospel k záveru, že

žalobkyni nečinnosťou súdneho exekútora vznikla škoda tým, že v dôsledku porušenia uvedených povinností súdnym exekútorom doposiaľ nebola uspokojená jej pohľadávka, prípadne jej časť, v exekučnom konaní, v ktorom vystupuje v pozícii oprávnenej. Keďže sa tak stalo nečinnosťou súdneho exekútora ako osoby, na ktorú bol prenesený výkon verejnej moci, za ktorého činnosť zodpovedá štát, za ktorý koná Ministerstvo spravodlivosti SR (§ 4 ods. 1 písm. a) bod 3 zákona č. 514/2003 Z. z.), medzitýmnym rozsudkom rozhodol, že nárok žalobkyne na náhradu škody je čo do jeho základu daný."

20. V reakcii na dovolacie argumenty žalovanej dovolací súd uvádza, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je tento prípad. Žalovaná preto neopodstatnene namieta, že jej odvolací súd nedostatočným a nepresvedčivým odôvodnením rozhodnutia znemožnil, aby uskutočňoval jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné, alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05).

20.1. Skutočnosť, že dovolateľ sa s názorom súdov nižšej inštancie nestotožnil, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP tak nemožno považovať to, že súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa. Žalovaná preto neopodstatnene namieta existenciu tejto vady v zmysle § 420 písm. f) CSP.

21. Dovolateľka namieta aj nedostatočné zistenie skutkového stavu veci. Najmä poukazovala na to, že odvolací súd, z pohľadu posudzovania bezúspešnosti vymáhania nároku od W. A., prijíma zo zisteného skutkového stavu nelogické závery. Namieta, že aj v prípade skončenia konkurzného konania by zodpovednosť žalovanej za škodu bolo potrebné skúmať aj vo svetle toho, či k nevykonalosti tohto plnenia od súdneho exekútora nedošlo zavinením žalobkyne, ktorá si nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia neuplatnila riadne a včas.

22. Dovolací súd nie je oprávnený prehodnocovať skutkové závery odvolacieho súdu, lebo je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

23. Dovolací súd k tejto námietke dovolateľky uvádza, že dokazovaním je časť civilného konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd v občianskom súdnom konaní nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu, a nie účastníkov konania (viď tiež uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/99/2011, 2Cdo/141/2012, 3Cdo/2012/2012, 4Cdo/125/2012, 5Cdo/251/2012, 6Cdo/36/2011 a 7Cdo/34/2011). Pokiaľ súd v priebehu civilného konania (prípadne) nevykoná všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nemožno to považovať za procesnú vadu konania znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (viď R 125/1999). V takom prípade môžu byť síce nedostatočne zistené rozhodujúce skutkové okolnosti, (čo v konečnom dôsledku môže viesť dokonca až k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), táto nesprávnosť ale v zmysle už dávnejšej judikatúry najvyššieho súdu nezakladá vadu zmätočnosti (k tomu viď R 37/1993 a rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/219/2013, 3Cdo/888/2015, 4Cdo/34/2011, 5Cdo/149/2010, 6Cdo/134/2010, 6Cdo/60/2012, 7Cdo/86/2012 a 7Cdo/36/2011).

24. Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov, ktoré dovolateľka naznačuje v odvolaní, nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu zmätočnosti, ktorá by zakladala prípustnosť dovolania. Súdna prax sa ustálila na názore, že ak súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladá

prípustnosť dovolania (viď R 42/1993, ale aj rozhodnutia sp. zn. 1Cdo/85/2010, 1Cdo/18/2011, 3Cdo/268/2012, 4Cdo/314/2012, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/104/2010, 7Cdo/248/2012).

25. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani v zmysle novej právnej úpravy civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (viď rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 8Cdo/187/2017). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval ústavný súd napríklad v uznesení sp. zn. II. ÚS 465/2017 a III. ÚS 504/2024, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti.

25.1. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí v bode 24.3. dostatočným spôsobom vyhodnotil, že z hľadiska časovej postupnosti nie je možné prijať záver, že žalobkyňa si nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia neuplatnila voči súdnemu exekútorovi v čase, keď ešte konkurzné konanie neprebiehalo, preto svojim nekonaním zavinila bezúspešnosť domáhania sa vydania bezdôvodného obohatenia.

25.2. Odvolací súd vzhľadom na skutkové okolnosti daného konania dospel k záveru, že,... nie je možné prijať záver, že žalobkyňa nevykonala včas úkony potrebné na uplatnenie svojho nároku voči JUDr. K. A., keďže po právoplatnom schválení príklepu uznesením Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 08. 04. 2010 č. k. 13Er/9/1998-24 právoplatným dňa 22.04.2010, v spojení s opravným uznesením zo dňa 16. 01. 2015 č. k. 13Er/9/1998-37 a v spojení s opravným uznesením zo dňa 26. 04. 2016 č. k. 13Er/9/1998-63, zisťovala stav exekúcie u W. I. (náhradníka za W. K. A.), následne zisťovala stav majetku W. K. A., a bezprostredne potom podala žalobu v tejto veci."

26. Z prieskumnej povahy dovolacieho konania a z charakteru dovolacieho konania vyplýva, že dokazovanie sa v ňom nevykonáva a dovolaciemu súdu ani neprislúcha prehodnocovať dôkazy vykonané v konaní na súdoch nižšej inštancie. To, akým spôsobom súd vykonáva a vyhodnocuje jednotlivé dôkazy, na ktoré prihliadne a v akej miere, je vždy vecou konajúceho súdu. Dovoláním sa nemožno domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Dovolateľkou tvrdené nesprávne hodnotenie dôkazov nie je preto spôsobilé založiť bez ďalšieho zmatečnosťnú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd v posudzovanom spore nezistil v postupe súdu nižšej inštancie pochybenia alebo vady v procese dokazovania a jeho hodnotenia, predstavujúce porušenie práva žalovanej na spravodlivé súdne konanie, (t. j. závažné deficity v dokazovaní v intenzite odôvodňujúcej porušenie práva žalovanej).

26.1. Hodnotenie dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Aktuálna procesná právna úprava vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov, vyplývajúca z ústavného princípu nezávislosti súdov. Táto zásada znamená, že záver, ktorý si sudca z vykonaných dôkazov urobí, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Postup sudcu ale neznamená, že sudca nie je viazaný ústavnými princípmi predvídateľnosti a zákonnosti rozhodnutia. Naopak konečné meritórne rozhodnutie musí vykazovať logickú, funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania (porov. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. Beck, 2016, 1540 s., str. 729). V prípade nesprávneho hodnotenia dôkazov však nejde o dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP. Porušením práva na spravodlivý proces nie je pritom iné hodnotenie vykonaných dôkazov súdom, než aké sú predstavy strany sporu.

27. To, že dovolateľka so skutkovými závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu nesúhlasila a nestotožnila sa s nimi, nemôže samo osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

28. Dovolateľka vyvodzuje prípustnosť jej dovolania aj z ust. § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP.

29. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

29.1. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

30. V zmysle § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

31. Pre všetky tri procesné situácie, v ktorých § 421 ods. 1 CSP pripúšťa dovolanie, má mimoriadny význam obsah pojmu „právna otázka“, a to ako dovolateľ túto otázku zadefinuje a špecifikuje v dovolaní. Otázkou relevantnou z hľadiska § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna, nie skutková otázka. Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu, ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine, ako aj o otázku procesnoprávnu, ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení. V prípade dovolania podaného v zmysle tohto ustanovenia je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, o ktorú z možností uvedených v § 421 ods. 1 písm. a) až c) CSP ide, teda z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania (porovnaj napríklad 1Cdo/126/2017, 1Cdo/206/2017, 1Cdo/208/2016, 2Cdo/203/2016, 3Cdo/235/2016, 3Cdo/132/2017, 4Cdo/14/2017, 4Cdo/89/2017, 4Cdo/207/2017, 7Cdo/20/2017, 8Cdo/186/2016, 8Cdo/78/2017, 8Cdo/221/2017).

32. Pokiaľ procesná strana v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 CSP, nevymedzí právnu otázku, ktorá v dovolacom konaní ešte nebola vyriešená, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach, ktorú otázku a ktoré rozhodnutia mal dovolateľ na mysli. V opačnom prípade by jeho rozhodnutie mohlo byť neefektívne a nedosahujúce zákonom predpokladaný cieľ. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky a nekonkretizovania podstaty právnej otázky, nemôže najvyšší súd pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávnych a hmotnoprávnych otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd. V opačnom prípade by uskutočnil procesne neprípustný svojvoľný dovolací prieskum priechiaci sa nielen, vo všeobecnosti, novej koncepcii právnej úpravy dovolania a odvolacieho konania zvolenej v CSP, ale konkrétne aj cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (porovnaj 3Cdo/6/2017).

33. Nevyhnutným predpokladom, aby dovolací súd mohol posúdiť prípustnosť dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP, je konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa odvolací súd riešil nesprávne. Najvyšší súd uvádza tiež to, že pokiaľ dovolateľ namieta nesprávnosť alebo nepodloženosť niektorých skutkových záverov súdov, neprípustne tým predkladá na dovolací prieskum skutkové, nie právne otázky. Dovolací súd je pritom viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

34. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 písm. a), b) a c) CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu, (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu, (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Otázkou relevantnou podľa tohto ustanovenia môže byť len právna otázka, na ktorej spočívalo rozhodnutie

odvolacieho súdu. Otázky síce riešené súdmi v priebehu konania, avšak netvoriace základ ich rozhodnutí, nemajú relevanciu v zmysle tohto ustanovenia. Predmetná otázka musí byť zároveň procesnou stranou nastolená v dovolaní. Právne otázky, dovolateľom v dovolaní nenastolené a nepomenované, nemajú relevanciu z hľadiska prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia.

35. Dovolací súd poukazuje aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj len „ústavný súd“) zo 14. apríla 2022 sp. zn. I. ÚS 215/2022-15, ktorý uviedol, že: „... k odmietnutiu dovolania pre nesplnenie náležitostí zadefinovania dôvodu prípustnosti mimoriadneho opravného prostriedku, ústavný súd považuje za potrebné dodať, že aj keď jeho súčasná judikatúra uprednostňuje materiálny prístup k vymedzeniu dovolacích dôvodov zo strany najvyššieho súdu (I. ÚS 336/2019, IV. ÚS 479/2021), dovolací súd si bez náležitého vymedzenia právnej otázky dovolateľom nemôže túto otázku vyabstrahovať z dovolania sám (II. ÚS 291/2021). Ústavne konformné riešenie vyžaduje, „aby právna otázka z dovolania jasne vyčnievala a takisto aby z dovolania vyčnievalo aj právne posúdenie veci, ktoré pokladá dovolateľ za nesprávne s uvedením toho, v čom má spočívať táto nesprávnosť ...“ Sťažovateľ, resp. jeho advokát „preto musí pripraviť jasné, vecné a zmysluplné vymedzenie namietaného nesprávneho právneho posúdenia spornej právnej otázky.“ (I. ÚS 115/2020)".

36. Vo svetle horeuvedeného pristúpil dovolací súd k preskúmaniu prípustnosti podaného dovolania z hľadiska jeho obsahu, vymedzeného dovolateľkou.

37. Pri posudzovaní podaného dovolania podľa obsahu je zrejmé, že dovolateľka uvádza ako právne otázky:

1/ či v prípade by bolo možné uvažovať o vzniku škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom súdneho exekútora spočívajúcej v nevyplatení finančných prostriedkov (ďalej ako „otázka č. 1");

2/ či daná skutková situácia sa dala právne posúdiť výlučne ako exces súdneho exekútora, čo zároveň vylučuje možnosť prijatia záveru o nesprávnom úradnom postupe orgánu verejnej moci (ďalej ako „otázka č. 2");

3/ či boli splnené podmienky na vydanie medzitýmneho rozsudku súdom prvej inštancie v podobe konštatovania danosti základu nároku, a následne ani na jeho potvrdenie odvolacím súdom, nakoľko vznik majetkovej škody nebol v konaní žalobkyňou preukázaný (z dôvodu zavinenia bezúspešnosti domáhania sa vydania bezdôvodného obohatenia ale i z dôvodu nerealizácie úkonov exekučného konania, ktoré by konštituovali žalobkyni nárok na vyplatenie akejkoľvek sumy z výťažku z dražby) (ďalej ako „otázka č. 3").

38. Čo sa týka otázok č. 1 a č. 2, z námietok dovolateľky vyplýva, že v danom prípade ide o otázky skutkové, keďže mimo akúkoľvek pochybnosť ide o proces hodnotenia dôkazov. Dovolateľka preto nesprávne právne posúdenie veci odôvodňuje spochybnením skutkových zistení, ku ktorým dospeli súdy nižších inštancií. Dovolací súd zdôrazňuje, že takéto v dovolaní nastolené otázky, ktoré majú skutkovú (nie právnu) povahu, nemôžu byť relevantné z hľadiska § 421 ods. 1 CSP a nemôžu viesť k založeniu prípustnosti dovolania žalovanej v zmysle tohto ustanovenia.

38.1. Riešenie skutkovej otázky (quaestio facti) je v civilnom sporovom konaní spojené s obstarávaním skutkových poznatkov súdu v procese dokazovania. Pri jej riešení sa súd zameriava na skutkové okolnosti významné napríklad z hľadiska toho, čo a kedy sa stalo alebo malo stať, čo (ne)urobil žalobca alebo žalovaný, čo (ne)bolo dohodnuté, či a aké skutočnosti nastali po konaní (opomenutí konania) niektorej fyzickej alebo právnickej osoby, čo obsahuje určitá listina, čo vypovedal svedok, čo uviedol znalec. S istým zjednodušením možno konštatovať, že otázkou skutkovou (faktickou) je pravdivosť či nepravdivosť skutkových tvrdení procesných strán. Na rozdiel od toho riešenie právnej otázky (quaestio iuris) prebieha v procese právneho posudzovania veci, pri ktorom súd uvažuje o určitej právnej norme, zamýšľa sa nad možnosťou (potrebou) jej aplikácie, skúma jej obsah, zmysel a účel, normu interpretuje a na podklade svojich skutkových zistení (to znamená až po vyriešení skutkových otázok) prijíma právne závery o existencii alebo neexistencii dôvodu pre aplikovanie predmetnej právnej normy na posudzovaný prípad (3Cdo/218/2017, 3Cdo/150/2017, 4Cdo/7/2018, 4Cdo/32/2018, 7Cdo/99/2018).

39. Dovolací súd zastáva názor, že vyhodnotenie skutkového stavu, a to vyhodnotením či došlo k

vzniku škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom súdneho exekútora, ako aj vyhodnotením, či daná skutková situácia sa dá posúdiť exces súdneho exekútora, sú otázkami skutkovými a ich riešenie jednoznačne vychádza zo skutkových zistení zodpovedajúcich tomu-ktorému prípadu. Predmetné otázky nie sú otázkami interpretácie práva, ale otázkami dostatku, či naopak nedostatku skutkových zistení pre jeden alebo druhý záver, a teda primárne sú vecou dokazovania. Tým, že dovolateľka sa nestotožňuje so závermi odvolacieho súdu v podstate spochybňuje jeho skutkové závery.

39.1. Dovolací súd však nie je treťou inštanciou, a preto sa pred ním nemožno domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie a ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu sa ustálila na názore, podľa ktorého sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 CSP, resp. § 432 ods. 2 CSP (m. m. 3Cdo/28/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017, 8Cdo/78/2017, 9Cdo/216/2021).

39.2. Uvedené odôvodnenie dovolania podaného z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a samotná polemika dovolateľky s rozhodnutím odvolacieho súdu však nepredstavuje vymedzenie právnej otázky tak, ako to predpokladá § 421 ods. 1 CSP v spojení s § 432 ods. 2 CSP. K tomu dovolací súd považuje za potrebné poznamenať, že právnym posúdením veci je aplikácia práva na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu pod príslušnú právnu normu, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri právnom posúdení veci však rieši právne otázky, nie skutkové, preto nemožno dovolanie podané pre nesprávne právne posúdenie veci odôvodniť spochybnením skutkových záverov odvolacieho súdu, ktorých riešenie predchádzalo riešeniu právnych otázok.

40. Dovolaťka pri otázke č. 1 a otázke č. 2, ako už bolo uvedené vyššie, konkrétne nevymedzila právnu otázku, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, a ktorú odvolací súd riešil nesprávne, nakoľko išlo o otázky skutkové. Takáto otázka nemôže byť relevantná ani z hľadiska § 421 ods. 1 CSP a nemôže viesť k založeniu prípustnosti dovolania žalovanej v zmysle tohto ustanovenia.

41. Dovolací súd ďalej posudzoval otázku č. 3 v zmysle ust. 421 ods. 1 písm. a) CSP.

42. V zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. K tomu dovolací súd uvádza nasledovné:

43. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a) CSP, je charakteristický odklon jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov odvolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu“. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a) CSP, by mal dovolateľ: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť (a označením konkrétneho stanoviska, judikátu alebo rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, c/ uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená (k tomu pozri napr. rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/6/2017; podobne tiež napr. 4Cdo/95/2017 a 7Cdo/140/2017).

43.1. V dovolaní, prípustnosť ktorého je vyvodzovaná z § 421 ods. 1 písm. a) CSP, musí dovolateľ špecifikovať ním tvrdený odklon od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu bližšou konkretizáciou rozhodnutia (rozhodnutí) odvolacieho súdu, ktoré napĺňa pojem ustálená prax odvolacieho súdu (R 83/2018). Ustálená rozhodovacia prax najvyššieho súdu je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky.

43.2. Bez konkretizovania podstaty odklonu odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu nemôže najvyšší súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým

nahrádzať aktivitu dovolateľa, resp. advokáta, ktorý spísal dovolanie a zastupuje dovolateľa. V rozhodovacej praxi dovolacieho súdu je tiež ustálený názor, v zmysle ktorého sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorého problému, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

44. Dovolací súd považuje za potrebné uviesť, čo sa považuje za ustálenú súdnu prax dovolacieho súdu. Do tohto pojmu patria predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybňovali, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali (3Cdo/158/2017, 4Cdo/95/2017, 5Cdo/87/2017, 6Cdo/21/2017). Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I., II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986.

45. Zhrnúc vyššie uvedené, z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP je relevantná len taká otázka, ktorá kumulatívne vykazuje všetky nižšie uvedené znaky: a/ musí ísť o otázku riešenu odvolacím súdom, ktorá je buď hmotnoprávneho alebo procesnoprávneho charakteru, b/ spôsob jej vyriešenia odvolacím súdom zakladá „odklon“ od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c/ odvolací súd na jej riešení založil svoje rozhodnutie, d/ uvedená otázka musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní, e/ vždy musí ísť o otázku právnú, nie skutkovú; ak niektorý z týchto znakov chýba, dovolanie nie je podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP prípustné (k tomu pozri R 1/2018).

46. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje, že najvyšší súd môže pri posúdení prípustnosti dovolania zohľadňovať aj tie svoje stanoviská a rozhodnutia, ktoré dovolateľ neoznačil (k tomu pozri I. ÚS 51/2020).

47. Odvolací súd v napadnutom rozsudku dospel k záveru, že nejaká škoda žalobkyni vznikla, že jej ju spôsobil exekútor svojou nečinnosťou, a že za túto škodu zodpovedá žalovaná. Z dokazovania však zatiaľ nemal zrejmý rozsah škody, pretože nebol vykonaný rozvrh výťažku podľa exekučného poriadku. Preto vyslovil názor, že pre výpočet sumy, v ktorej by v prípade vykonania rozvrhu bola žalobkyňa uspokojená, t. j. pre výpočet rozsahu skutočnej škody predstavujúcej to, o čo žalobkyňa prišla nečinnosťou exekútora, bude potrebovať ďalšiu súčinnosť súdneho exekútora. Ustálil, že právny základ nároku na náhradu škody je daný s poukazom na zákon o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú v tomto prípade nečinnosťou súdneho exekútora JUDr. A.. Preto o základe nároku žalobkyne rozhodol medzitýmnym rozsudkom.

48. Z rozhodnutí, na ktoré poukazuje žalovaná nevyplýva, že by žalobkyňa bola povinná podať žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia, ale z neho vyplýva, že nárok na náhradu škody voči žalovanej vznikne žalobkyni vtedy, ak sa nemôže úspešne domôcť práva na vydanie bezdôvodného obohatenia voči tretej osobe. Musela by byť teda splnená podmienka, že keď si žalobkyňa takúto žalobu podá, svoj nárok zároveň aj vymôže. V konaní ale súdy nižších inštancií dospeli k záveru, že žalobkyňa by sa nevedela voči súdnemu exekútorovi úspešne domáhať vydania bezdôvodného obohatenia. Vedenie takéhoto konania voči JUDr. A. za skutkového stavu, ktorý bol preukázaný, by neprimerane zaťažovalo žalobkyňu, keď je vopred zrejmé, že výsledok tohto konania, a teda uspokojenie jej pohľadávky JUDr. A., bolo nereálne.

49. V danom prípade dospel odvolací súd k správne mu záveru, že nie je možné v danej veci aplikovať

rozhodnutia, podľa ktorých nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia je potrebné uplatniť pred nárokom na náhradu škody. V danej veci totiž žiadny iný zodpovedný subjekt, voči ktorému by si žalobkyňa mohla uplatniť nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia neexistuje. A voči fyzickej osobe W.. K. A. si svoj nárok uplatnila v konkurze prihláškou zo dňa 10. 01. 2019, uspokojená nebola ani čiastočne, vzhľadom na zrušenie konkurzu z dôvodu, že konkurzná podstata nepokryje náklady konkurzu. Z uvedeného dôvodu sa pohľadávka žalobkyne voči W.. K. A. titulom spôsobenej škody stala nevymáhateľnou.

50. Je potrebné poukázať na rozhodnutie najvyššieho súdu z 31. 05. 2023 sp. zn. 5Cdo/111/2022, kde išlo rovnako o porušenie povinnosti bývalým súdnym exekútorom W.. K. A. vrátiť zábezpeku a doplatok najvyššieho podania spolu v sume 108.000 eur po dražbe, ktorej príklep nebol schválený exekúčnym súdom pre pochybenie exekútora. V uvedenej veci najvyšší súd konštatoval, že „Dovolací súd v tejto súvislosti musí zohľadniť a poukázať aj na časový rámec a priebeh celého konania, v ktorom žalobca podal žalobu dňa 22. augusta 2014, ktorou si voči Slovenskej republike, Ministerstvu spravodlivosti SR uplatnil nárok na náhradu škody vo výške 108.000 eur. Prvý rozsudok súdu prvej inštancie bol uznesením odvolacieho súdu sp. zn. 8Co/327/2016-124 z 20. septembra 2018 zrušený s tým, že pokiaľ má žalobca pohľadávku na vydanie bezdôvodného obohatenia voči tomu, kto ho získal - súdnemu exekútorovi, resp. kým nepreukázal bezúspešné domáhanie sa vydania tohto obohatenia (ak táto bezúspešnosť nebola ním zavinená), nie je daný základný predpoklad zodpovednosti štátu za škodu podľa citovaného zákona, a to existencia samotnej škody. Súd prvej inštancie ako aj odvolací súd správne zohľadnili vo svojich rozhodnutiach aj nové okolnosti a tými bolo vyhlásenie konkurzu uznesením Okresného súdu Nitra sp. zn. 29OdK/96/2018 z 08. novembra 2018, zároveň bol dlžník oddĺžený tak, že bol zbavený všetkých dlhov, ktoré môžu byť uspokojené iba v konkurze. Pohľadávka žalobcu vo výške 108.000 eur, ktorú si prihlásil do konkurzu, nebola ani čiastočne uspokojená, nakoľko dňa 27. augusta 2020 došlo oznámením správcu zverejneným v Obchodnom vestníku k zrušeniu konkurzu dlžníka z dôvodu, že konkurzná podstata nekryje náklady konkurzu (§ 167v ods. 1 ZKR). Z pohľadu žalobcu sa tak stala fakticky nevymáhateľnou, v dôsledku čoho možno konštatovať, že na strane žalobcu došlo k vzniku škody a tým aj splneniu predpokladu pre vznik zodpovednosti štátu za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. Dovolací súd sa s touto argumentáciou plne stotožňuje a prihladnuc na konkrétne okolnosti prejednávaneho prípadu nemá odôvodneniu rozsudku odvolacieho súdu v tejto napadnutej časti čo vytknúť.“.

51. Vzhľadom na uvedené rozhodnutie dovolací súd podotýka, že aj žalobkyňa v tomto konaní prihlásila svoju pohľadávku do konkurzu, čím došlo k uplatneniu jej nároku voči fyzickej osobe W.. K. A., pričom konkurz bol zrušený pre nedostatok majetku, stal sa nárok žalobkyne voči W.. K. A. nevymáhateľný. Dovolací súd nevidí dôvod sa od rozhodnutia sp. zn. 5Cdo/111/2022 odchyľovať.

51.1. Dané nespochybňujú ani rozhodnutia sp. zn. 4Cdo/199/2005, sp. zn. 4MCdo/3/2014, sp. zn. 6Cdo/27/2016 a sp. zn. 6Cdo/9/2016, sp. zn. 6Cdo/184/2018 alebo sp. zn. 1Cdo/128/2019, sp. zn. 8Cdo/88/2017. Vzhľadom na skutočnosti konania nie je možné prijať záver, že žalobkyňa nevykonala včas úkony potrebné na uplatnenie svojho nároku voči JUDr. K. A., keďže po právoplatnom schválení príklepu uznesením Okresného súdu Nové Zámky z 08. 04. 2010 č. k. 13Er/9/1998-24 právoplatným dňa 22. 04. 2010, v spojení s opravným uznesením zo 16. 01. 2015 č. k. 13Er/9/1998-37 a v spojení s opravným uznesením z 26. 04. 2016 č. k. 13Er/9/1998-63, zisťovala stav exekúcie u W.. I. (náhradníka za W.. K. A.), následne zisťovala stav majetku JUDr. K. A., a bezprostredne potom podala žalobu v tejto veci. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd a súd prvej inštancie dospeli k správne záveru, že nárok žalobkyne voči žalovanej na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je daný.

51.2. Z vyhodnotenia skutkových okolností podľa odvolacieho súdu vyplynulo, že nie je možné prijať záver, že žalobkyňa si nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia neuplatnila voči súdnemu exekútorovi v čase, keď ešte konkurzné konanie neprebiehalo, preto svojím nekonaním zavinila bezúspešnosť domáhania sa vydania bezdôvodného obohatenia.

51.3. Odvolací súd tak dospel k správne záveru, že žalobkyňa nečinnosťou súdneho exekútora vznikla škoda tým, že v dôsledku porušenia povinností súdnym exekútorom doposiaľ nebola uspokojená jej pohľadávka, prípadne jej časť, v exekúčnom konaní, v ktorom vystupuje v pozícii oprávnenej.

51.4. Keďže sa tak stalo nečinnosťou súdneho exekútora ako osoby, na ktorú bol prenesený výkon

verejnej moci, za ktorého činnosť zodpovedá štát, za ktorý koná Ministerstvo spravodlivosti SR (§ 4 ods. 1 písm. a) bod 3. zákona č. 514/2003 Z. z.), medzitýmnym rozsudkom tak mohol rozhodnúť, že nárok žalobkyne na náhradu škody je čo do jeho základu daný.

51.5. V zmysle vyššie uvedeného je teda zrejmé, že žalovaná sa nestotožnila so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštalácie a odvolacieho súdu. Taktiež je zrejmé, že dovolateľka v dovolaní nepoukázala na žiadne rozhodnutie najvyššieho súdu, od ktorého by sa súdy nižších inštalácií odklonili. Žalovaná tak nedôvodne namieta odklon od judikatúry najvyššieho súdu. Sama polemika s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správneho jeho rozhodnutia alebo len kritika prístupu odvolacieho súdu k právnemu posudzovaniu veci významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 písm. a) CSP (porovnaj aj rozhodnutie sp. zn. 3Cdo/6/2017).

52. Z vyššie uvedených dôvodov dovolací súd preto uzatvára, že dovolateľkou formulované otázky nepredstavujú vymedzenie právnej otázky tak, ako to predpokladá § 421 CSP. Preto dovolací súd dovolanie žalovanej v tejto časti odmietol podľa § 447 písm. f) CSP. Rovnako dovolateľka neopodstatnene namieta nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorý mal znemožniť uskutočňovanie jej procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Dovolací súd preto dovolanie žalovanej ako procesne neprípustné odmietol v tejto časti podľa § 447 písm. c) CSP.

53. Žalobkyňa bola v dovolacom konaní úspešná, preto jej dovolací súd na základe ustanovenia § 453 ods. 1 s použitím § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

54. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.